

Dosarul nr. 3ra-7/2021

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: Gr.Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului
mun.Chișinău, terți Corneliu Țurcanu, Agenția Proprietății Publice și Agenția
Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,
împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 15 februarie 2019, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun.Chișinău, terți
Corneliu Țurcanu, Agenția Proprietății Publice și Agenția Servicii Publice cu privire
la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei

de Stat a invocat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 ”Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxx, aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxx, s-a decis atribuirea în proprietatea lui Corneliu Țurcanu a unui lot de pământ cu suprafața de 0,6592 ha și transmiterea în arendă a lotului de pământ cu suprafața de 0,1715 ha din xxxxx”.

Reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că în corespundere cu prevederile art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat controlul de legalitate a dispoziției menționate și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legislației.

A indicat că în conformitate cu prevederile art.68 alin.(2) din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr.1304/OT4-113 din 30 ianuarie 2019, a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea, în termen de 30 de zile, a actului administrativ considerat ilegal.

Reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat, că prin răspunsul nr. 07-119/946 din 04 februarie 2019 al secretarului interimar al Consiliului municipal Chișinău, notificarea menționată a fost respinsă ca nefondată.

Făcând trimitere la art. 315 Cod civil și la pct.6 al Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1428 din 16 decembrie 2008, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a considerat că decizia notificată contravine prevederilor legale.

Reclamantul a specificat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietarul terenului cu numărul cadastral xxxxxx cu suprafața de 0,8 ha, din care au fost separate terenurile vizate în punctele 1 și 2 ale deciziei notificate, este Republica Moldova.

Astfel, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a considerat că Consiliul municipal Chișinău nu este în drept de a decide atât formarea prin divizare, cât și înstrăinarea, transmiterea în arendă a terenului aferent obiectului privat menționat.

Reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 ”Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx, aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxx(f.d.2-3).

Prin hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.81-86).

La data de 17 iulie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.88).

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelantului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat i s-a acordat termen de 15 zile din momentul comunicării prezentei încheieri, pentru prezentarea motivării apelului (f.d.93-95).

Încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată apelantului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 30 septembrie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele cauzei (f.d.97).

La data de 10 octombrie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.99-101).

Prin decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, împotriva hotărârii din 08 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.184-196).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe privind netemeinicia acțiunii depuse de către reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, având în vedere că acesta nu a prezentat probe în dovedirea faptului erorilor comise la emiterea actului administrativ contestat.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a apreciat obiectiv probele administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

La data de 26 martie 2020, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.209-211).

În susținerea recursului a indicat că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și au fost aplicate greșit normele de drept material.

Totodată, recurentul a invocat că instanța de apel eronat a concluzionat faptul, că terenul din mun.Chișinău, xxxxx urma să fie înstrăinat de către Consiliul mun.Chișinău. Or, conform datelor din Registrul bunurilor imobile, proprietarul terenului vizat este Republica Moldova.

A notat că Consiliul mun.Chișinău nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun, care nu-i aparține cu drept de proprietate.

A reiterat că conform răspunsului Agenției Proprietății Publice nr.06-06-2226 din 13 iunie 2019, terenul vizat în decizia contestată urmează să treacă procedura legală de delimitare și înregistrare în Registrul bunurilor imobile, cu indicarea

concretă a proprietarului și doar autoritatea în proprietatea căreia va fi intabulat înscrisul „proprietar”, va fi în drept să decidă în privința acestuia, în conformitate cu legislația în vigoare.

Făcând trimitere la art.465 Cod civil, recurentul a invocat că Consiliul mun.Chișinău nu a fost în drept de a decide înstrăinarea terenului din mun.Chișinău, str.Cărbunari,1, cu suprafața de 0,6592 ha.

A solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) se (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului postal, a fost notificată recurentului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la data de 04 martie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.202).

Astfel, recursul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 26 martie 2020, este în termen.

La data de 27 mai 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Consiliului mun.Chișinău și a terților Corneliu Țurcanu, Agenției Proprietății Publice și Agenției Servicii Publice copia recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d.214).

Prin referința depusă la data de 24 iunie 2020, Corneliu Țurcanu a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d.216-218).

Prin referința depusă la data de 15 iulie 2020, Agenția Proprietății Publice a solicitat admiterea recursului depus de Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d. 229-230).

Prin referința depusă la data de 27 iulie 2020, Primăria mun.Chișinău a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d.234-236).

Prin referința suplimentară depusă la data de 11 august 2020, Corneliu Țurcanu a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat (f.d.239-240).

Prin încheierea din 12 august 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători (f.d.241).

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ, se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, de admitere a acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar, potrivit art. 194 alin. (1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rândul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Completul reține și prevederile art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Articolul 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ prevede, că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

După cum denotă actele cauzei, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 „Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx, aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxx”, s-a decis atribuirea în proprietatea lui Corneliu Țurcanu a unui lot de pământ cu suprafața de 0,6592 ha și transmiterea în arendă a lotului de pământ cu suprafața de 0,1715 ha din xxxxx” (f.d.6).

La fel, s-a constatat, că în corespundere cu prevederile art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat controlul de legalitate a dispoziției menționate și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legislației în vigoare.

Iar, în conformitate cu prevederile art.68 alin.(2) din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT4 - 113 din 30 ianuarie 2019, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea, în termen de 30 de zile, a actului administrativ considerat ilegal (f.d.4-5).

Prin răspunsul nr. 07-119/946 din 04 februarie 2019 al secretarului interimar al Consiliului municipal Chișinău, notificarea menționată a fost respinsă ca fiind nefondată (f.d.14).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe, considerând că aceasta este întemeiată și rezultă din aprecierea corectă și obiectivă a circumstanțelor pricinii.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe privind netemeinicia acțiunii depuse de către reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, invocând că acesta nu a prezentat probe în dovedirea faptului erorilor comise la emiterea actului administrativ contestat.

De asemenea, instanța de apel a reiterat, că în temeiul deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.4/15 din 13 mai 2014, au fost aprobate terenurile proprietate municipală conform planurilor cadastrale (geometrice) elaborate și s-au clasat pe domeniul public și privat conform listei, astfel, la numărul de ordine 4104 se regăsește terenul cu numărul cadastral xxxxx, care este indicat la domeniul privat al Proprietății municipale (f.d.66-69).

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a apreciat obiectiv probele administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

Instanța de recurs constată, însă, că concluziile instanțelor de judecată și soluția pronunțată în sensul respingerii acțiunii sunt incorecte, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

Conform art. 7 alin. (3) lit. f) din Legea nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, Agenția Proprietății Publice este organul abilitat cu administrarea terenurilor proprietate publică a statului aferente bunurilor imobile proprietate privată, darea lor în locațiune/arendă, inclusiv vânzarea acestora.

În conformitate cu prevederile pct.6 al Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1428 din 16 decembrie 2008, vânzarea sau locațiunea/arendă terenurilor aferente din domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale/UTA Găgăuzia se efectuează de către autoritățile administrației publice locale, la decizia consiliilor locale. În decizie se va indica numărul cadastral, suprafața și adresa terenului.

Vânzarea sau transmiterea în locațiune/arendă a terenurilor din domeniul privat al statului aferente bunurilor imobile proprietate privată se efectuează de Agenția Proprietății Publice, care, în numele statului, încheie contracte de vânzare-cumpărare sau locațiune/arendă.

Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 91-XVI din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, de domeniul privat al statului țin terenurile

aferente întreprinderilor de stat, alte terenuri care aparțin statului conform cadastrului funciar sau terenurile dobândite de stat, dacă nu fac parte din domeniul public.

Conform art. 321 din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun.Chișinău, dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Concomitent, art. 499 alin. (1) din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun.Chișinău, prevede că drepturile reale asupra imobilelor supuse înscrierii potrivit legii se vor dobândește atât între părți, cât și față de terți numai prin înscrierea în Registrul bunurilor imobile a constituirii sau strămutării lor în temeiul acordului de voință dintre părți..

Din materialele dosarului rezultă, că la momentul emiterii deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 „Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx, aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxx”, nu era înregistrat dreptul de proprietate a Consiliului municipal Chișinău, proprietar al acestuia teren fiind Statul Republica Moldova, fapt ce se confirmă prin extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. xxxxxx.

Prin urmare, Consiliul mun.Chișinău nu era în drept de a decide atribuirea în proprietate a unui lot de pământ cu suprafața de 0,6592 ha și transmiterea în arendă a lotului de pământ cu suprafața de 0,1715 ha din xxxxx”.

Astfel, aplicabil speței, dreptul de proprietate al statului Republica Moldova legal a fost stabilit și înregistrat în conformitate cu prevederile art. 57 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XII din 25 februarie 1998, în Registrul bunurilor imobile.

Terenurile nominalizate, care aparțin cu drept de proprietate statului, în temeiul prevederilor art. 57 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 - XIII din 25 februarie 1988, pot fi transmise din proprietatea statului în proprietatea unității administrativ teritoriale doar în baza unei Hotărâri de Guvern, adoptată conform legislației în vigoare.

Dispoziții similare sunt cuprinse și în art. 6 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 121- XVI din 4 mai 2007 cu privire la administrarea și deetatizarea proprietății publice, care stipulează că în domeniul administrării proprietății publice, de competența Guvernului sunt: adoptarea hotărârilor privind trecerea bunurilor proprietate de stat dintr-un domeniu al proprietății publice în altul sau în proprietatea unității administrativ -teritoriale, sau din subordinea unei autorități a administrației publice centrale în subordinea unei autorități a administrației publice centrale.

De asemenea, potrivit art. 8 alin. (2) al Legii nr. 523-XIV din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, transmiterea patrimoniului din proprietatea publică a statului în proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale se face prin Hotărâre a Guvernului, cu acordul consiliului local respectiv.

În acest sens se prezumă, în contextul normelor reiterate și prevederile art. 321 al Codului civil, în vigoare la data emiterii deciziei contestate a Consiliului mun. Chișinău, care stabilesc, că în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, că terenurile înregistrate după Republica Moldova sunt proprietate a statului, iar trecerea/transmiterea dreptului de proprietate după un alt subiect poate fi realizat numai în condițiile și procedurile stabilite de legislația în vigoare.

Conform art. 3 alin. (4¹) lit. b) din Legea nr. 91-XVI din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, lista terenurilor proprietate publică a autorităților publice locale din mun. Chișinău urma să se remită spre coordonare persoanelor și autoritățile interesate.

Or, autoritatea publică locală din mun. Chișinău nu a coordonat asemenea liste cu Agenția Proprietății Publice.

Este de remarcat, că nu există o Hotărâre a Guvernului Republicii Moldova, care ar face posibil transferul dreptului de proprietate al statului către administrația publică locală.

Consiliul mun. Chișinău, în sensul dispozițiilor art. 321 din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun. Chișinău, nu poate dispune de un bun, care nu-i aparține, ori în sensul art. 315 din același Cod, doar proprietarul are dreptul de dispoziție, folosință și posesie asupra acestuia.

Instanța de recurs menționează că în sensul dispozițiilor art. 220 alin. (1) Cod civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun. Chișinău, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sânt nule dacă legea nu prevede altfel.

Norma enunțată, determină suplimentar ilegalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 „Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx, aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxx”.

Conform prevederilor art. 226 Cod civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun. Chișinău, în cazul în care atribuțiile persoanei privind încheierea actului juridic sunt limitate prin contract, iar împuternicirile organului persoanei juridice - prin actul de constituire, în comparație cu cele stipulate prin mandat, lege sau cu cele deduse din circumstanțele în care se încheie actul juridic, acesta, încheiat fără respectarea limitelor impuse, poate fi declarat nul.

Potrivit art. 12 Cod civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun. Chișinău, actul emis de o autoritate publică, ce încalcă drepturile și interesele civile ocrotite de lege ale unei persoane fizice sau juridice va fi declarat de către instanța de judecată nul din momentul adoptării lui.

Normele invocate rezultă din principiul legalității și au ca finalitate respectarea prevederilor, care prescriu în mod expres o conduită obligatorie, generală, de la care subiectul de drept nu se poate sustrage, sub sancțiunea nulității absolute. Necorespunderea actului legii, adică ilegalitatea acestuia, precum și încălcarea prin

actul emis a drepturilor și intereselor civile ale persoanelor fizice sau juridice, constituie temei pentru declararea nulă a actului emis de autoritatea publică.

Astfel, emiterea unei decizii în privința atribuirii în proprietate a unui bun, în lipsa unui temei legal, precum și transmiterea în arendă a unui lot de pământ cu încălcarea normelor imperative, constituie o convenție încheiată cu scop contrar intereselor statului și societății, și are ca consecință desființarea integrală a actelor vizate.

Conform datelor din Registrul bunurilor imobile s-a stabilit cu certitudine, că proprietarul terenului cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxx, cu suprafața de 0,8 ha, din care au fost separate terenurile vizate în pct.1 și 2 al deciziei contestate, este Republica Moldova (f.d.10).

Totodată, s-a menționat, că potrivit informației din Banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, dreptul de proprietate asupra terenului din xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, este înregistrat după Republica Moldova în temeiul Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998.

Conform prevederilor art.17 alin.(1) lit.b) din Legea nr. 29 din 05 aprilie 2018 privind delimitarea proprietății publice, se supun delimitării în funcție de apartenență bunurile imobile proprietate publică înregistrate în Registrul bunurilor imobile în alte temeuri decît cele rezultate din art.28 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998.

De asemenea, s-a menționat, că după determinarea apartenenței terenului cu numărul cadastral xxxxx, autoritatea în favoarea căruia s-a delimitat terenul, va fi în drept să decidă în privința acestuia în conformitate cu legislația în vigoare (f.d.65).

Pe cale de consecință, articolele 216-233 din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun.Chișinău, prevăd expres care sunt cazurile când un act juridic poate fi declarat nul de către instanța de judecată.

Astfel, art. 216 din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun.Chișinău, prevede că actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată, sau prin acordul părților (nulitate relativă).

La rândul său art. 217 din Codul civil, în vigoare la data adoptării deciziei contestate a Consiliului mun.Chișinău, stabilește că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană, care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Din considerentele menționate și reieșind din faptul, că cererea de recurs este întemeiată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial se de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie de

admitere a acțiunii depuse de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun.Chișinău, terți Corneliu Țurcanu, Agenția Proprietății Publice și Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun.Chișinău, terți Corneliu Țurcanu, Agenția Proprietății Publice și Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă decizie, prin care:

Se admite acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun.Chișinău, terți Corneliu Țurcanu, Agenția Proprietății Publice și Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ.

Se anulează decizia Consiliului municipal Chișinău nr.9/20-2 din 16 ianuarie 2019 „Despre operarea unor modificări în hotarele terenului cu numărul cadastral xxxxx aferent obiectivului privat al dlui Corneliu Țurcanu din xxxxxx”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nina Vascan